

no, stirpis e Borbonia familia regiae, germano Vindocini Ducas fratre, praefecto, Turcicæ adjunxit. Universa classis Massilia solvens, ad Monici portum devehitur; inde Niceam admodum, expositis tormentis, ac militibus, oppugnatio instruitur. Tormentorum vi vehementissime moenia verberantur; jamque ingentes editæ ruinæ aditum militibus aperuerant, cum repente oppidanæ perterrefacti, iisdem legibus, quibus haec tenus sub imperio Sabaudi fuissent, Regi se dedidere; ne urbs diriperetur, Polinus vetuit. Mox ad arcem oppugnandam cuncta præparantur: sed cum Vastium magnis copiis per maritimas Alpes iter facientem ad opem arcis propugnatoribus ferendam accedere nuntiaretur, soluta obsidione, Chariadenus Massiliam reversus est, hyberna iis in locis habitu-
rus, quo in sequentis veris initio expeditior ad bellum esset, & maria infesta Cæsareanis redderet.

Inter hæc Cæsar ex Hispania in Italiam navigaturus, Philippo filio, ætatis annum sextumdecimum agente, Hispaniæ Rege pronunciato, atque totius regni civitatibus, ac proceribus jurejurando obstrictis, Barchinonem proficiscitur. Ibi Andream Auriam cum quadraginta triremibus reperit, Hispano milite onerarias naves jussò conscendere, Genuam devehitur. Qui illum per Reipublicæ fines in Germaniam transeuntem publico nomine exciperent, & comitarentur, quatuor legati honoris, officiique causa designati fuere, Carolus Maurocenus procurator, Gabriel Venerius, Ludsonius Falerius, Victor Grimanus. Pontifex Cæsaris in Italiam adventu nova spe erectus, ut Bononiæ antequam in Germaniam proficeretur, illum Carolus conveniret, vehementer optabat; perhonorificum sibi fore ratus, si ad eum invisendum ad urbem accederet, in qua bis Clemencem fuerat alloquutus, ubi & de christiana republica privatisque suis rebus ageretur. Suscepti vero itineris ratione Senatui communicata, ut gravissimis, ac difficillimis temporibus afflictam, & perturbatam christianam rempublicam sublevaret, ingravescente, atque exacta jam ætate, se id itineris suscepisse ajebat; cum id in primis sui munieris, pontificiæque auctoritatis esse duceret; Cæsarem ad colloquium invitare, ad pacem cum Christianis Principibus adhor-

1543
Nicea urbis
deditio, &
arcis oppu-
gnatio.

Chariade-
nus arcis
obsidionem
solvit.

Cæsar Phi-
lippum Hi-
spaniæ Re-
gem pronun-
ciat.

Cæsar ab
Auria clas-
se Genuam
deducitur.

Veneri le-
gati ad Cæ-
sarem.